

NAPSUGAR

2005. NOVEMBER

GYERMEKIRODALMI LAP • XLIX. ÉVFOLYAM 565. SZÁM

*De szeretnék egy háziállatot kapni,
valakiről gondoskodni, aki csak az enyém!*

GÁRDONYI GÉZA

MUCI

Egy rókafiút kaptam ajándékba. Akkora volt, mint egy kis macska. A szőre puha és finom, mint a selyem. A tekintete ártatlan.

– Ezt a kis rókát megszelídítem – mondtam otthon –, úgy kísérget majd engem, mint a kutya. A neve Muci.

Muci eleinte tejjel élt. Hempergett, játszott naphosszat. Megkergette az öreg macskát, és csodálkozott, mikor ez a szeme közé fújt.

Barátságos kis jószág volt. Nem félt senkitől. A tenyeremből evett. Eleinte a zsebemben hordoztam, utóbb meg már úgy követett, mint a kutya.

Egy napon azt a panaszt hallom, hogy a faluban ugyancsak fogynak a csirkék.

– Ha fogynak, az jó – feleltem –, a csirkének az a sorsa, hogy fogyjon. Inkább a csirke fogyjon, mint az ember. Tojik a tyúk elég tojást.

– Az ám – felelték –, csak hogy nem ember fogyasztja a csirkét, hanem Muci.

– Hát az lehetetlen!

– Márpedig mi láttuk – felelte a szomszéd.

Muci ilyen korán rákapott a szárnyasokra, s éjjelenként más udvarokban pecsenyézik?

– Ejnye, gézengúz! – fenyegettem. – Majd lesz rád gondom! Karikát a nyakadra, és láncra veled!

Az első éjjel vonított.

Reggel nem jelentkezett senki, hogy azon az éjjelen elveszett volna a csirkéje.

A második éjjel csendesen viselkedett.

– No hálistennek – mondtam magamban –, Muci már megszokta a láncot.

Reggel egy asszony kopogtatott az ajtómon:

– A tyúkomnak csak a tolla van meg. Ehun-e. Muci végzett vele.

– Bizonyos?

– Más nem lehetett.

Kimegyünk az udvarra. Muci ott ül. A nyakán a karika. A lánc is ép. Muci eszerint ártatlan.

A következő éjjeleken hol egyik, hol másik háznál tűnik el egy-egy szárnyas. Az asszonyok mind nálam panaszkodnak.

De az én rókám minden reggel ott fekszik nyugodtan az udvaron. Nyakán a karika. És táncol örömeiben, mikor a láncról leoldom.

Egy reggel Kovács Gergely állít be hozzám keserves panasszal:

– Uram, Muci elvitte a récémet.

– Nem lehet az, Gergely barátom, hiszen nézze meg, nyakán a karika.

– Pedig az volt. Amint a kerítés között kibújt, egy marok szőre ott maradt a léceken.

Megnézzük a róka bundáját, hát a combján csakugyan ott a csupasz folt. Világos, hogy ő a csínytevő. De ki oldotta le nyakáról a láncot? És ki kötötte vissza? Valaki bosszúból eresztette el. Vagy valami gyerek pajkoskodik.

Ezt meg kell lesnem.

A következő éjjel felhőtlen volt az ég. Sütött a holdvilág ragyogó fényességgel.

Az ablakhoz ültem, és figyeltem a rókámat. Sokáig kellett várnom. Már derengeni kezdett az ég alja, amikor egyszer csak azt látom, hogy Muci óvatosan körülnez, nekiveti két lábát a karikának, és kihúzza belőle a fejét. Azzal óvatosan lépkedve eltűnik.

Hát eddig jól van. De ki húzza vissza majd a karikát?

Ott maradtam az ablaknál. Körülbelül egy óra hosszáig váraкоztam, míg Muci feje megjelent a kerítés részében. Egyenesen a karikához ment. Addig-addig forgatta, míg valahogy a fejére csúszott.

Akkor aztán fejedelmi nyugalommal terült végig a földön, s pár pillanat múlva elaludt.

– Ebből látható, uram – mondotta Kovács Gergely –, ahogy a kutyából nem lesz szalonna, akként a rókából sem lesz házőrző kutya sohasem.

Légy igaz barátja! Szeresd, hogy ő is szerethessen téged!

Mondd, szereted az állatokat, s figyelted őket néhanap: hogy mit csinálnak, hogyan élnek, s a maguk nyelvén mit mesélnek, vagy miről hallgatnak, mikor komor csöndjükbe burkolózva ülnek, és titokzatos, hallgatag, külön világukba merülnek?

Rónay György

Az egérről nem mindenkinek az egérfogó jut eszébe. Cirógatni, szeretni is lehet őket.

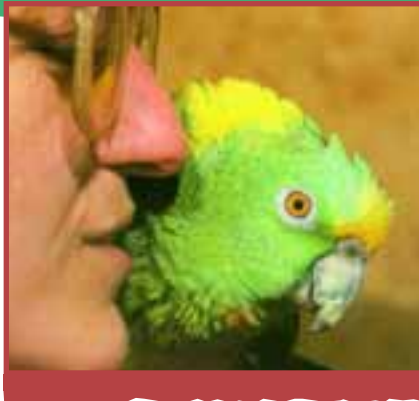
De szeretnék egy háziállatot kapni!

Amióta a mamám meghalt, egyre kevesebbet járunk falura, és hiányoznak az állatok. Ezért a legnagyobb vágyam egy kis háziállat. Legjobban egy zebra-pintyet szeretnék. Szeretnék én is valakiről gondoskodni, aki csak az enyém.

Igaz, a kalitka kitakarításában anyukám is fog segíteni.

Magyar Melinda, Nagyvárad

Két zebra-pinty Melindának szeretettel a Napsugártól.

Nem értem, de rövid, vastag nyelvemmel ropogósan kiejtem, amit a gazdi súg.

„Mondd, szereted az állatokat?” – Rónay György kérdésére sok felnőtt és minden gyerek rávágja: „Igen!” Hazacipeltek minden elhagyott kutyát, macskát, nyuszt, galambot, sőt rókafit vagy medvebocsot is. Novemberi Napsugárunkban arról mesélünk, melyik állat érzi jól magát az ember közelében, és melyiknek szűk a mi házuk, udvarunk. Háziasított kis kedvenceink, mint a papagáj, az aranyhörcsög alkalmazkodtak az emberi környezethez, sőt nélkülünk elpusztulnának. De a róka, az őz vagy a krokodilus soha nem válik háziállattá, csak kényszerből viseli el a „gazdit”.

Disznótör kizárva! A törpesertés Amerikában dédelgetett házi-kedvenc.

Nem hajcsat, hanem tornászó selyemmajmocskák.

Bitay Éva néni intelmei és tanácsai segítenek abban, hogy állat-pajtásotoknak ne szenvedést, nektek ne bosszúságot vagy veszélyt, hanem élményt, érdekes elfoglaltságot jelentsen az együttlét.

Futkosó, röpködő, úszkáló lakótársainkban sok örömet lelünk, jó azonban egyet-mást tudni, mielőtt beszerezzük őket.

Az állatok nem plüssjátékok, amelyekkel elszórakozunk egy ideig, s ha meguntuk, sutba dobjuk őket. Élőlények ők: igényeik, jogaik vannak, s ezeket kötelességünk tiszteletben tartani, ha magunkhoz vettük őket. Gondoskodnunk kell megfelelő táplálékról, szállásról, tisztaságról számukra. Csak ha mindezt tartósan vállalni tudjuk, akkor szerezzük be szobaállatainkat, amelyeknek állandó ellátása nem kis feladat és kötelesség is egyben.

A hullámos papagáj szép színei, kedves, ragaszkodó természete miatt a legnépszerűbb díszmadár. Ujjadra, válladra száll, csacsog, szeret játszani. Az egyedül tartott hímek kitartó munkával beszélni is megtaníthatod. Ismételd neki rendszeresen és hangosan a szavakat, rövid mondatokat!

Kalitkája legyen tágas, az aljára homokot szórj, amit három naponként cseréelj! Mindennap engedd ki, hogy repülhessen a szobában. Óvd a léghuzattól! Étrendje főleg magvakból áll, de kapjon salátát, tyúkhúrt,

Kanári

reszelt sárgarépat, almát és kemény tojást is. A vezetéki vizet hagyd állni, hogy klórtartalma szálljon el, csak azután töltsd ivó- vagy fürdőcsészéjébe.

A kanári valóságos füttyművész, de csak a hímek énekelnek. Kedves madárka, gondozójához mindig van egy-egy jó – füttyszava... Ugyanúgy gondozd, mint a papagájt. A kanári vadon élő őst ősét ötszáz évvel ezelőtt a spanyolok hozták be Európába a Kanári-szigetekről.

A **díszpintyek** egyre divatosabb szobamadaraink. Szépek, nem igényesek, finom hangocskájukkal nem válnak tolakodóvá.

Csak társaságban érzik jól magukat, a szabadban is rajokban vagy párosan élnek.

A kalitkának legalább az egyik (a fal felé eső) oldala ne dróthálóból, hanem fa- vagy műanyaglemezből legyen.

Fejzd be a közmondást: Mert az olyan madár ritka, ...

Micsoda ricsaj lehet itt! Távolkeleten de Madridban is egész utcát töltenek meg a madárkereskedők.

Hullámos papagáj

Mitől tud beszélni a papagáj? Érti-e, amit mond?

LÖWI MAYA SZÜRKICE

Teréz vette észre elsőként a fűben vergődő galambfiókat. Óvatosan a tenyerébe emelte.

– Ne bánts, ne bánts – rebegte a galamb, s szíve úgy vert, majd kiugrott a helyéről.

– Eltörött a szárnya – mondta Lali.

– Ne félj, Szürkice – nyugtatgatta a kislány. Tanakodtak, mit is tegyenek.

– Vigyétek el az állatorvoshoz – lépett melléjük egy néni. Meg is magyarázta, hogyan juthatnak el a rendelőbe.

Az állatorvos bácsi hümmögött, de azért keskeny lécre erősítette a törött szárnyat, bar-na fadobozba fektette a páciensét, gyógyszert

is felírt számára.

Teréz szülei vegyes érzelmekkel fogadták a sérült madarat,. Ebéd után édesapja felhívta galambász barátját, és hosszasan tárgyalt vele.

– Rossz hírem van – jelentette be a telefonbeszélgetés után. – Laci bácsi nem hiszi, hogy meggyógyulhat a galamb szárnya. Nem fog repülni többé. Azt tanácsolta, keverjünk mérget az ételébe, hogy ne kínlódjon hosszasan.

– Szó sem lehet róla! – háborodott fel Teréz.

– Majd ha fagy, s hó lesz nagy – fűzte hozzá tiszteletlenül, de szerencsére halkan Lali.

Másnap a fiú egy galambokról szóló vastag könyvvel állított be. Estig görnyedtek felette, amíg minden hasznosat kiderítettek. Jó dolga volt Szürkicének. A beüvegezett erkélyen tartották, magvakkal etették, friss vízzel itatták,

Gondoskodj vízről is, nehogy szomjan haljon!

becézgették, dédelgették, tejben-vajban fürösztötték. Egy idő után a lécet is lefejtették a szárnyáról. A galamb megszokta őket, nem rettegett már tőlük, és ahogy teltek a napok, szemmel láthatóan gömbölyödött, erősödött.

– Tettétek, mit tenni kell, most már engedjete el! – szólt a harmadik héten.

Teréz megkérte édesapját, hívja meg a galambszakértő barátját.

– Megpróbálhatjuk újtára bocsátani – mondta Laci bácsi, miután megvizsgálta Szürkicét. – Gratulálok, gyerekek. Nem hittem volna, hogy ily csodálatosan helyrejöhet.

Kitárták az ablakot, és izgatottan lesték, mi lesz. Szürkice csak ült a párkányon, mint aki nem tudja rászánni magát az utazásra.

– Repülj, bátran, Isten veled, keresd meg a tieidet – buzdította Teréz.

A galamb visszanezett a két gyerekre.

– Akkor én most elindulok, köszönöm, hogy jók voltatok – mondta, majd kitárta szárnyát, lendületet vett, és... felszállt. Szállt, szállt, amíg el nem tűnt a szemük elől.

– Nem tarthattuk itt – suttogta Lali. – Remélem, megtalálja a családját.

– Megtalálja – mondta könnyes szemmel Teri. – És meglátod majd, minket sem felejt el.

És valóban, ezentúl egy kis szürke galamb gyakran szállt a kislány ablakára. Álldogált a párkányon, és nézelődött.

– Itt van Szürkice – lelkesedett Teréz.

– Biztos, hogy ő az? – kérdezte Anyu. – A galambok nagyon hasonlítanak egymásra.

– Én megismerem a miénket – állította határozottan a kislány. – Persze, hogy ő az, Szürkice, a hűség galambunk.

NEMES NAGY ÁGNES

A galamb leszáll

Mint a harang
nyelve a galamb

ide — oda

ide — oda

hintázik hintázik

amikor lefele

száll.

Lent van a földön: szép galamb,
fénylik a tolla: réz-harang,
fénylik a tolla, fénylik a csőre,
fénylik az út köve tőle.

Hogy eteti a galamb a fiát?

Már a honfoglaló magyarok is vadásztak sólyommal. Ma a sólyom röptetése is sport lett, akárcsak a galambászat. A postagalamb bárhol hazarepül, s régen üzenetet is vitt magával.

Melyik a magyarok szent madara?

A kastélyok kertjében hajdan pompás növények között büszke pávák sétálgattak.

Ki díszesebb a pávacsaládban? Miért?

A **tengerimalac** társas lény, megkívánja, hogy foglalkozz vele, becézgesd. Nappal igen élénk, nagy a mozgásigénye. Ketrecéből kiengedve otthonosan érzi magát, kurrogó hangot hallatva a gazdi után szalad.

Ketrece aljára forgácsot szórj, naponta cseréld! Étel- és víztartóját is naponta mosd ki! Kedveli a „lakásába” beépített, fából vagy műanyagból készült búvóhelyet.

Fő tápláléka a széna, fű, sárgarépa, saláta, zeller, petrezselyem, a gyümölcsfélék. Rágcsáló fajta, folyton majszol valamit, ha nem figyelsz, a bútort, a szőnyeget is.

Ügyelj, nehogy mozgáshiány és túltápláltság következtében elhízson.

Mi köze van a tengerimalacnak a tengerhez?

Az **aranyhörcsög** kedves, mókás állatka. Napközben az alom alatt szunyókál, este annál virgoncabb. Pofácskáját teletömi elemőzsiával, és pofazacskójában szállítja rejtekhelyére.

Sűrű rácsozatú ketrecébe tégy búvóhelyet, alomnak forgácsot, puha papírszeleteket. Tisztán tartását megkönnyíti, hogy mindig ugyanabban a sarokban végzi a dolgát.

Napraforgómaggal, zöldségfélékkel, almával táplálkozik. Ivóvizet nem kell adni neki, folyadékigényét a zöldség- és gyümölcsfélék levéből elégíti ki.

Aranyszabály: az aranyhörcsög legyen mindig szem előtt! Ha egyszer kiszabadul, egyha-

mar nem találod meg a lakásban.

Télen különösen ügyeljünk arra, hogy ketrece védve legyen a nedvességtől és a huzattól. Az ablakpárkányon vagy a földön a hőmérséklet annyira lecsökkenhet, hogy az állatka hidegmerevségbe esik. Ilyenkor mozdulatlanul, látszólag élettelenül fekszik. Vegyük a tenyerünkbe, leheljünk rá, melegítsük fel. Adjunk neki egy kis langyos tejet.

Volt egy hörcsögünk, világos szőrű és kíváncsi. Úgy döntött, hogy bemegy az első osztályba, ott biztos megtanulja az ábécét. Onnan egyenesen a tornaterembe ment, egy kicsit tornázott. Az osztály mindent megpróbált, hogy visszacsalogassa, de úgy látszik, neki több az esze.

Reméljük, hogy ezt a bolyongós hörcsögöt megtaláljuk.

A sepsiszentgyörgyi 6-os Iskola V. B osztálya

Aranyhörcsög

A **teknős** a lakások egyre népszerűbb kedvence.

Különösen az édesvízi teknősök családjába tartozó, díszes páncélú és bőrű ékszerteknős terjedt el. Rövid idő alatt kisebb lapátnyira nő. Szelíd, kézből eszik.

Teknősödet akváriumban helyezd el. A vizet 25-30 fokra melegítsd. Az akvárium alján legyen kiemelkedő kődarab, hogy az állat „sütkérezni”, szárítkoznia tudjon.

Fő tápláléka a hús, hal, tojás, saláta. Megelégszik a heti egy-két alkalommal adott eleséggel.

Rovarirtótól és vegyszertől tartsd távol, ezekre igen érzékeny! Fogságban ritkán költ, ha mégis tojást rakna, azokat ne forgasd, ne piszkáld!

és másnak se engedd ezt meg!

A pompás színű, változatos alakú **díshalak**, az akvárium sejtelmes fényei, a vízben lengedező növények nemcsak szép, hanem idegnyugtató látványt nyújtanak. A halakkal személyes kapcsolat nem létesíthető, de életmódjuk megfigyelése érdekes, tanulságos.

A kezdő akvarista igyekszik minél többféle hallyal túlzsúfolni az akváriumot, a tapasztalt akvarista dús növényzettel és kevesebb hallyal népesíti be azt. Díshalaink többsége a meleg égöv alól származik, ezért hőigényes. Egy 100x50x30 cm-es akvárium melegítéséhez 3 darab 30 Wattos cső szükséges. A megvilágítás időtartama 10-12 óra (ennyi a trópusi nappal hossza). Csak a mesterséges fényforrás felel meg, mert a közvetlen napfényben az algák, moszatok elburjánzanak. A vizet szűrőberendezéssel rendszeresen tisztítani és cserélni kell!

Ne tessük túl halainkat! Annyit kapjanak enni, amennyit öt perc alatt elfogyasztanak. A táplálékot szórjuk a vízre, ne használjunk etetőgyűrűt. Körülötte összegyűlnek az erősek, ők elhásjasodnak, a gyengék koplalnak.

A gazdi megnyugszik, én izgatott és éhes leszek az akvárium mellett.

Meglátott egyszer egy kicsi majmot. Az csak didergett, az csak nyavalygott, fölhozták Délről, az csak kuporgott, a füle fázott, a hasa korgott.
– Kapsz most, majomka, valami jót, festek tenéked kókuszdiót!
Ugrott majomka fára meg földre, kókuszdióval táncot járt körbe, Szádelit gyorsan megölelgette, nyakába vígan magát vetette.
– Ugrálj, majomka, táncolj, majomka, fogd magad aztán, ülj a karomra, haza is viszlek, házamba veszlek, kókuszdióval dosztig etetlek, van már topánkám, van már kabátom – majomka, majomka, légy a barátom!

Nemes Nagy Ágnes

Nemcsak a báli, a hétköznapi bundája is fodros a repülő mókusnak. Ezzel vitorlázik a narancszuszonához.

Az arabok, a törökök kis majmot is szívesen tartanak, s visznek mindenhová a vállukon, akárcsak Szádeli, az árva fiúcska.

HEMSUKA

Indiai mese

Hemsuka Vidarbha király kedvenc papagája volt. Több nyelvet beszélt, és olyan bölcs volt, hogy a király gyakran kért tőle tanácsot.

Nem zárták kalitkába, szabadon röpködhetett a palotában, a kertben. Egy reggel megkérte a királyt, engedje el pár napra régen látott szüleihez. A király nem akarta elengedni, mert nagyon szerette Hemsukát, de végül beleegyezett a távozásába.

Hemsuka hazarepült a dzsungelbe. Apja, anyja boldogan fogadta. Két hetet töltött szülei vel, majd így szólott hozzájuk:

– Drága szüleim, most már mennem kell, a király vár rám.

– Szeretnénk valamit adni, hogy megajándékozhasd vele a királyt – mondotta az apja. – A messzi-messzi hegyekben él egy fa, amely a halhatatlanság gyümölcsét termi. Elmegyek, hozok belőle.

Így is történt. Az öreg papagáj elrepült, majd egy aranszínben tündöklő, bűvös gyümölcsessel tért vissza.

Napnyugtakor indult Hemsuka a királyi palota felé. Hamarosan besötétedett. Mélyfekete éjszaka borított mindent. Hemsuka talált egy odút, a bűvös gyümölcsöt abba rejtette, egy közeli ágra telepedett, és hamarosan elaludt.

Csakhogy az az odú mérges kígyó tanyája volt. Amint a kígyó hazatért, beleharapott a fénylő gyümölcsbe. Nem ízlett neki, ott hagyta, ahová Hemsuka tette. De a gyümölcsbe be-

ivódott a kígyóméreg.

Másnap reggel Hemsuka fogta a gyümölcsöt, és folytatta útját. Megérkezett a palotába, találkozott a királlyal, és neki ajándékozta a halhatatlanság gyümölcsét, amelyet szülei küldtek a nagyúrnak.

A király boldog volt. Összehívta udvarát, lássák, mikor ünnepélyesen megízleli. Családtagjai és miniszterei mind megjelentek. A király fogta a gyümölcsöt, és éppen meg akarta kóstolni, amikor főminisztere így szólt:

– Várj, felséges uram! Mielőtt ennél a gyümölcsből, okosabb lenne egy állattal megkóstoltatni.

– Ez nagyon jó ötlet – helyeselt a király, majd levágott a gyümölcsből egy darabot, és egy varjú elé dobta.

A varjú megette, és azonnal felfordult.

– Felséges uram – szólt a főminiszter –, ez a gyümölcs mérges, éppenséggel nem a halhatatlanság gyümölcse! Lám, Hemsuka meg akart ölni veled téged!

A király nagy haragra lobbant. Megfogta Hemsukát, és kardjával levágta a fejét, majd elrendelte, hogy a gyümölcsöt a városon kívül temessék mély gödörbe.

A gyümölcsöt elásták, de a magja kicsírázott, kihajtott, növekedni kezdett, hamarosan fává serdült, gyönyörű, arany termést hozott.

– Azok a gyümölcsök mérgesek – mondta a király –, a halál gyümölcsei.

Az emberek a fa közelébe se mertek menni.

Élt ez idő tájt egy nagyon szegény, magányos házaspár a király városában. Úgy megöregedtek, hogy már koldulni sem volt erejük. El is határozták, hogy véget vetnek életüknek. Úgy gondolták, legjobb lesz, ha esznek a különös gyümölcsből, és meghalnak.

Egy éjszaka az öregember elment a fához, letépett két gyümölcsöt, hazavitte, és megették. Azután lefeküdtek, és várták a halált.

De reggel nagy meglepetésükre fiatalon, tele erővel és életkedvvel ébredtek.

A király meghallotta a csodás esetet, elment meglátogatni a házaspárt. Ekkor értette meg, hogy Hemsuka ajándéka valóban a halhatatlanság, az örök ifjúság gyümölcse volt. Most már szánta-bánta, hogy hirtelen haragjában megölte kedvenc madarát.

FEKETE ISTVÁN

A BAGOLY

Szólt a kakukk, kopogott a harkály, s a nagy fák hamvas sátort tartottak az erdő fölé, hogy a visszhang ne röppenjen idegen határba.

A tisztáson megálltunk, arcunkat az égnek fordítottuk, és úgy éreztük, a napsugár átver rajtunk, és melegíti a szívünket.

– Ilyenben költ a bagoly – magyaráztam városi barátomnak egy villámsújtotta, odvas, öreg fa mellett. – De nem szabad bántani, mert kiszedi az ember szemét.

Barátom azonban nem hallgatott rám. Nagyot ütött a fa oldalára. Megsuhogott valami az odúban, és széles szárnyalással kiröppent belőle egy nagy bagoly. Megijedni se értünk rá, mert eltűnt az erdőben.

– Ki kellene szedni a fiait. Fel lehet nevelni. Okos madár nagyon. Egerészik a ház körül – mondtam.

Az odú mély volt. Fenekéről egy félig tollas fióka nézett rám, és fűjt, mint a macska. Megcsípte az ujjam, de aztán tűrte, hogy megfogjam, és becsúsztassam a kabátom ölébe. Aztán sürgősen le a fáról! Futottunk az erdő széléig.

– Az anyja most keresi? – kérdezte a barátom némi büntudattal.

– Keresi. De aztán megszokja – tettem hozzá, és az erdő felé néztem. Ekkor már nem szólt a kakukk. A nagy fák mereven álltak, s a réten egy felhő árnyéka szállt át.

Otthon nagy kalitkába tettem a kis baglyot, és vattából raktam fészket neki. De nem ült bele, csak a kemény deszkára, és lehunyta a szemét, mintha elálmosodott volna.

Estefelé meg akartuk etetni, de nem evett. Egy falatot beleerőszakoltunk a szájába, de nem nyelte le. Behúzódott az egyik sarokba, és csak nézett. Aztán este lett. Szobámra homály szakadt, és nem világított más, mint a kis bagoly szeme. Engem nézett.

Aznap este nem ízlett a vacsora. Gondolataim az erdőn jártak, ahol most már éjszaka van. A nagy fák némán állnak, a hold lázas, nagy udvart kerít magának, a nagy bagoly ott ül a csonka fa peremén, és nyers fájdalommal kiáltja meg az erdőnek, hogy elvitték a fiát.

A kalitka az ablak előtt állt, s az ablak mögül az éjszaka leselkedett. Kinéztem. A feljáró kőoszlopán ott ült az öreg bagoly. Szomorúan ült, és a fiát nézte.

Ólmos szürkület volt, esett az eső, amikor elindultam. Az erdő várakozóan nézett rám, a nagy fák közel hajoltak, mintha azt akarnák látni, hogy hoztam-e valamit?

Reszketve felmásztram az öreg fára, és a kis baglyot visszatettem az odúba.

Aztán elbújtam egy bokor alá. Visszajön-e az anyja? Talán elhagyta nagy bánatában a fészket, és akkor...

Hűvös volt még. Reszkettem a bokor alatt, és lestem az ébredő erdőt.

A feketerigó fuvolázni kezdett. Aztán megint csend lett. Amikor odanéztem az odú kormos szájára, már ott ült az öreg bagoly.

Amint hazafelé szaladtam, utánam füttyögtek – mint ismerősnek – a madarak.

A dombháton már sütött a nap, a távoli erdő puha volt és békés. Valahol akkor harangoztak hajnalra.

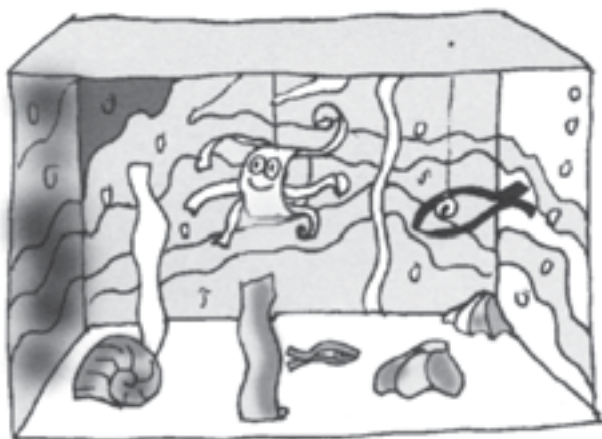

Hogy hívják a baglyot Fekete István meséiben? Hát Milne Micimackójában?

Origami-hal

Így készül az origami-hal: átlója mentén kettőbe hajtott négyzetből indulj, majd a rajz szerint hajtogasd.

Ha nincs igazi akváriumod, készíts egyet papírból. Egy cipősdobozt bélelj ki kék selyempapírral, és népesítsd be cernára fűzött papírhalacskákkal, polippal, sással. Csak a kavics, a csigaház, a kagyló igazi benne.

Akvárium

Pödört papírcsík, raffia vagy sztaniol, pici ragasztó – és egykettőre kész a hal, a polip. A szemeket külön ragszd fel.

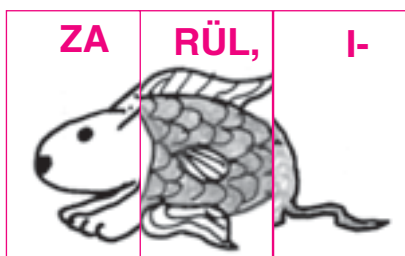
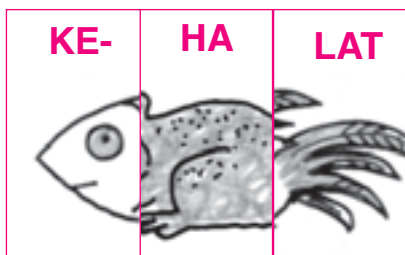
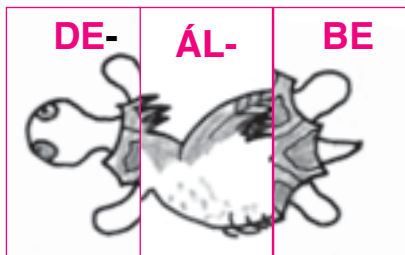
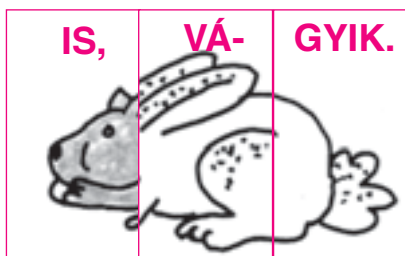
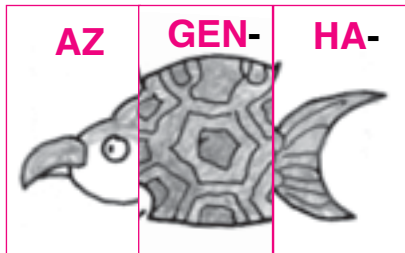
Madár

A csigává göndörített papírcsík-ból kecses madarakat is ragaszthatsz. Cernára fűzve az ablakra, a csillárra röppülhetnek. Kartonlapra ragasztva üdvözlétként vagy ajándékként szerezhetsz örömet velük.

TALÁLD KI!

1. Ahol nincs fej, jaj a lábaknak. – Ha ügyesen összerakosgatod a házi kedvenceket, egy közmondást olvashatsz a kártyákon.

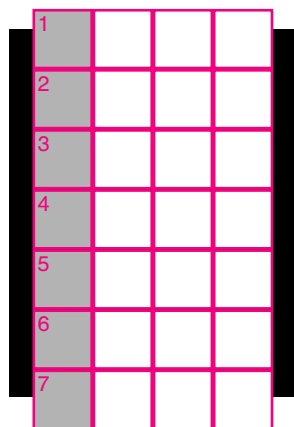

OKTÓBERI MEGFEJTÉSEK

1. virág 2. lepke 3. szédül
4. tavasz 5. játék 6. fecske
7. nyár 8. rejtvény 9. eper –
GESZTENYE

2. **Bíró Gilbert, Szászrégen:**

1. Rágcsáló állat 2. Becézett Loránd 3. Koranyári gyümölcs 4. Farsangi finomság 5. Éjszakai látomás 6. Nem kicsi 7. Kakas párja

Két horgász beszélget:

– Ezt a halat megtanítom arra, hogy szárazon is tudjon élni.

Hazaviszi, első nap csak egy percre veszi ki a vízből, második nap két percre, és így tovább. Egy idő után találkozik a barátjával.

– Na, mi van azzal a híres hallal?
– Ne is kérdezd, beleesett egy dézsba vízbe, és megfulladt!

*

– Miért tesz zöld szemüveget a tehénre a skót?

– Hogy friss fűnek nézze a szalmát.

*

Peti meglát egy teknőst az állatkereskedésben.

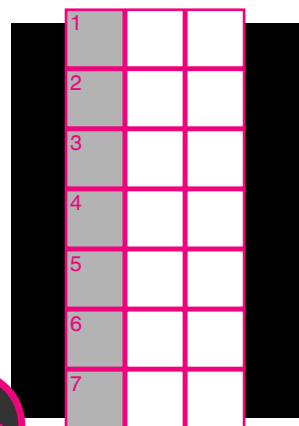
– Tessék mondani, mennyibe kerül?
– Százezer lej.
– És tok nélkül?

– **Az én kutyám sem túri az injekciót...**

Kedvenc állatom

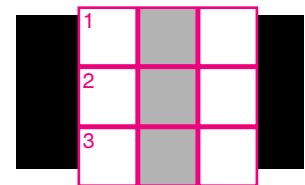
3. **Madaras Kinga, Gyergyószentmiklós:**

1. Lelkész 2. Anya párja 3. Hálószővő rovar 4. Nem ezt 5. Focisok vágya 6. Becézett Ágnes 7. Nem rosszul

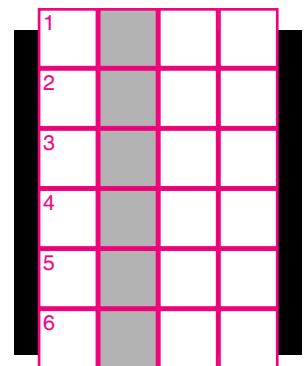
4. **Bozán Apolka, Sepsiszentgyörgy:**

1. Kerti szerszám 2. Harap 3. Csapadék

5. **Borsó Kinga, Sepsiszentgyörgy:**

1. Káin testvére 2. Paszulytámasz 3. ...földön 4. Égitest 5. LM! 6. Egyik évszak

*

– Napok óta gyengélkedem – mondja egyik bacilus a másiknak.
– Úgy látszik, elkapott valami antibiotikum...

*

Este van. Szűnyogmama betakargatja, és csitítgatja nyafogó kicsinyeit:

– Ha szépen elalusztok, holnap elviszlek benneteket a strandra!

*

		Ebből készült régen a tábla	Bénulás	P	Orosz gépkocsi-márka	2
		A 13 vértanú városa				
		Női név				
1	E	Kezdőpont (ORIGÓ)	Majdnem eladom! Kínvég!			
Az agy szüleménye						
Nyír páros írásjelei			...-pici NATUR		Tonna Becézett Olivér	
Az udvaron				ZOE Magyar gépkocsi-jel		
Magas a közepén!			HILL Lent, költőiesen			
Dal				Vasút eleme Méter		
Orvosnál mondjuk Papagáj-fajta		ULM Szinte avas!			Kicsinyítő-képző Gondol	
A				Világtalan Boavég!		
Papírmérték			Bibliai hajós Er!		Kérdőszó Nulla	
Ilyen jegyzék van a könyv végén						

- Biztos benne, hogy....?
Töltsd ki a rejtvényt, hogy kiderüljön a rajzos vicc csattanója.

A megfejtést ne felejtssd el postázni a szerkesztőség címére egyéni vagy csoportos pályázóként.
a Rejtvénykirály

A SZEPTEMBERI REJTVÉNYPÁLYÁZAT

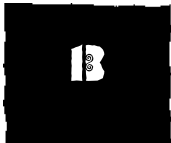
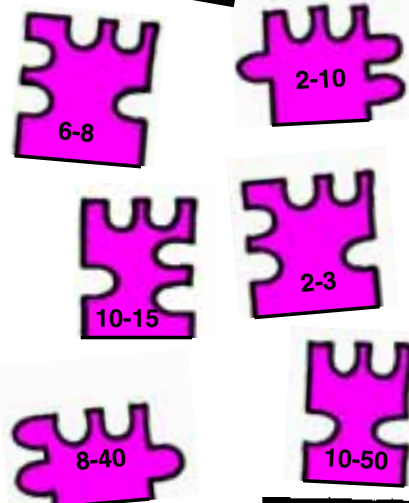
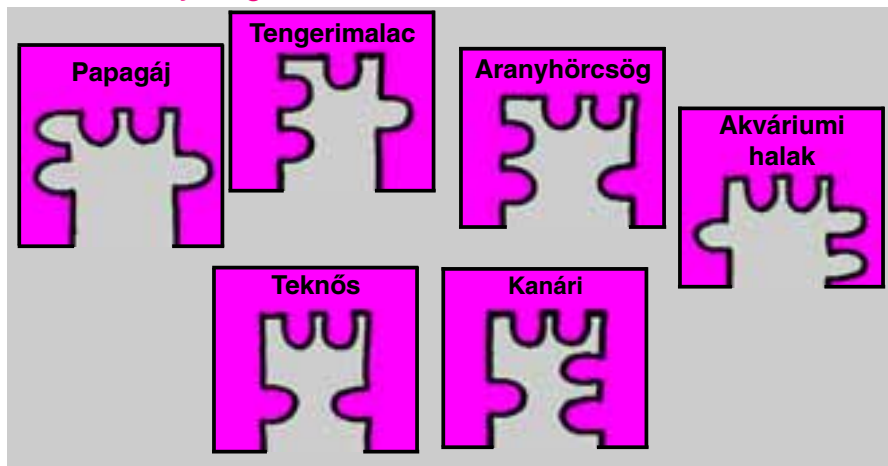
megfejtése: *Kicsi kutya nagytól tanul ugatni.*

Nyertesek:

- Bálint Zsolt, Beszterce;**
- Bajka Brigitta, Nagyszében;**
- Becze Hunor, Szépvíz;**
- Keresztesi Norbert, Iklánd;**
- a köröskisjenői III. D osztály.**

6 Ha helyükre illeszted a lapocskákat, megtudod, melyik kedvenced hány évig él.

LEVELEZŐ

A fákon már alig akad egy-kettő, a mi postaládánk viszont telis-tele levéllel. Nyáron üresen szomorkodik, de ősztől júniusig degeszre tömi a postás néni a ti megfejtéseitekkel, írásaitokkal, rajzaitokkal. Mi boldog izgalommal bontogatjuk a borítékokat, és igyekszünk úgy válogatni, hogy rendre minden kirtartó levélírónk megtalálja a nevét vagy a nyertesek között vagy az Irkafirka oldalon vagy – a borítón.

Köszönjük, hogy meglátogatta szerkesztőségünket a **nagybányai** P. Dulfu Iskola III. C; a **nagyvárad** Coşbuc Iskola IV. A és B, a **kolozsvári** O. Goga Iskola I., III., IV. és V. osztálya, a **jeddi** III. osztálya.

Megdicséjünk minden csoportos és egyéni levélírónkat: a **brassói** 8-as Iskola III. F; a **marosvásárhelyi** Művészeti Líceum IV. B; a **kolozsvári** Horea Iskola IV. B; a **nagybányai** Iorga Iskola III. C; a **szatmárnémeti** Bălcescu-Petőfi Iskola II. C

osztálya; a **fintaházai** IV.; a **margittai** IV. G; a **sarlárdi** IV. B; a **zsoboki** II. és IV.; a **sárvásári** III.; a **szilágysomlyói** III. B; az **oroszegyi** II. osztály és a **visai** iskolások; **Sándor Rebeka**, **Fábián Balázs**, **Timár Rita**, **Eröss Előd**, Csíkszentdomkos; **Kiss Renáta** és **Nagy Anita Rózsika**, Völcsök; **Almási Emőke**, Szilágycseh; **Domokos Krisztina Edina**, Magyaroroszló; **Molnár Henrietta**, Désháza; **Pop Regina**, Kispereg; **Szilágyi Kinga**, Marosvásárhely; **Csíki Ottó**, **Bodó Szabolcs** és **Csongor**, Igyártó Gyopárka, Csíkszereda; **Mikola Norbert András**, Szilágygörcsön; **Máthé Anita Renáta**, Szamosardó; **Szántó Lajos**, Rugonfalva; **Domokos Andrea**, Szováta; **Bereczki Sándor Lehel**, Vámosgálfalva; **Kisdéd Réka**, **Molnár Krisztina**, Nagyvárad; **Bálint Boróka**, Szilágysámson; **Laczkó Beáta**, Gyergyóremete; **Koncz Kriszta**, Szatmárnémeti; **Póti Botond Tamás**, Budapest; **Varga Gergő**, **Kovács Ágota**, Zilah; **Lakatos Csilla**, Monó; **Csergő Rebeka**, Gyergyószárhegy; **Széri Anita**, Sarmaság; **Horváth Zala Bence**, Parajd.

Szeptemberi Napsugarunk lila kérdései a kutyáról faggattak. Íme a válaszok: a bernáthegyit; Weöres Sándor verse; népmesék: Kutya szeretne lenni, Egyszer volt Budán kutyavásár; Fekete István: Bogáncs, Lázár Ervin: Lovak, kutyák, madarak, Cécile Aubry: Belle és Sébastien, Jack London: Az éneklő kutya; a mai dalmata őse és a tacskó a fáraók, a pincsi a kínai császárok kutyája volt; a nemesi címet adományozó királyi leveleket kutyabőrre írták. **Nyertesek:** **Lacz Bernadett**, Csíkszentgyörgy; **Vadas Henrietta**, Szilágypanit; a **marosvásárhelyi** Művészeti Líceum IV. B osztálya.

A testvérem még óvódás. Szeretne helyettem iskolába menni. Nagyon akar olvasni, de sehogyse sikerül.

– Mama, itt mit ír? – kérdezi.
– Tibike, ide azt írták, hogy olvasni jó!

– Jó, jó, te azt olvastad, de én mászt olvastam.

– Mit olvastál?

– Azt olvastam, hogy olvasni unalmas. Mivel én még nem ismerem a betűket.

Hát ilyen vicces az én öcsém.

Alföldi-Lakatos György,
Nagybánya

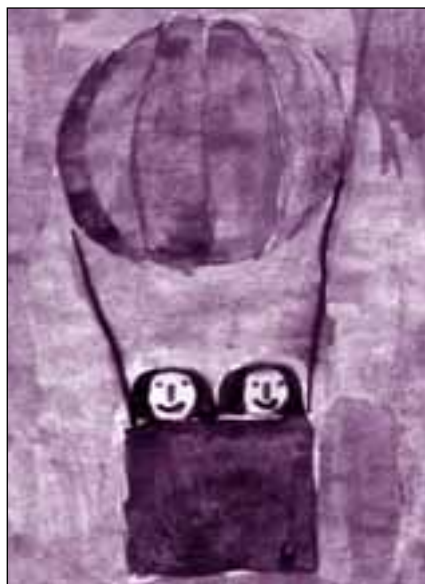
A testvérem fiú, érdeklík a tudományok, örökmozgó és akaratos. Hamar felbőszül, ezért néha összeveszünk, egyébként jó testvér és játszótárs.

Konnát Árpád, Kovászna

TESTVÉREK KUCKÓJA

A testvérem 7 éves, iskolába jár. Örülök, mert így van kívül jöjnek suliba minden reggel. Segíteni is szoktam neki.

Gellén Máté, Nagybánya

A testvérem még kicsi, Ő mindig boldog velem. Én rá vigyázok mindig, Mert nagyon szeretem.

Mikor beteg voltam,
Te segítettél rajtam,
Ne félj, kis testvérem,
Most segítek én rajtad!

Berindei Dávid,
Szentmihály

Nekem is van testvérem,
ő nagyon szeret engem.
Egyszer-egyszer veszeksztünk,
de máskor jól kijövünk.

Ő már nagy,
te mellette bolha vagy.
Nagyon sokat segít nekem,
és én ezért szeretem.

Bálint Andrea,
Gyergyószentmiklós

◀ **Rémán Brigitta, Zabola**

NAPSUGAR

Itt születtem

„Az **Itt születtem** rovatot figyelemmel olvassuk, mert sok érdekességet megtudunk Erdély falvairól és városairól” – írják az apácai gyerekek. Hát folytatjuk! Decemberben Ákosfalvára visz utunk.

Az evangélikus templom

A szülőfalunk iránti szeretetet a tanító néni ültette szívünkbe. Választott tantárgy keretében megismerhettük falunk múltját, szokásait, építkezését, népviseletét.

Apáca a Barcaság északnyugati sarkában fekszik, az Olt folyó partján, Brassótól 37 kilométerre, a Persányi-hegység lábánál.

A faluhatár dombos, a síkság kevés erre, a legmagasabb a Fekete-hegy.

1794-ben a falu teljesen leégett. Odaégett a levéltár anyaga is, így Apáca múltjáról keveset tudunk, még az alapítás évét sem. Az 1300-as években, Nagy Lajos király idejében épült a Fekete-vár azzal a céllal, hogy az ország keleti határát védje. Ebben az időben a falu Törösvárhoz tartozott, szabad határőrök lakták. Ulászló király zálogba adta Brassónak Apácát. A szász uralom alatt lakói jobbágyok lettek, házaik szoroson, szoroson egymás mellé épültek.

Falunk nagy szülöttje, Apáczai Csere János

1860-ban épült, 1968-ban és 2004-ben bővített iskolánkban román és magyar tagozat működik. Van informatika- és tornatermünk, könyvtárunk.

Iskolánk

Büszkék vagyunk a falu két nagy szülöttjére, Apáczai Csere Jánosra, a magyarság nagy tanítómesterére és Bartalis János költőre. Csere Jánosnak szobrot, Bartalis Jánosnak kopjafát állítottunk.

Híres az apácai kopjafás temető. Különböző motívumok jelzik a fiatalok, öregek, nők és férfiak a sírját.

Régi szokásainkat híven ápoljuk. Farsangtemetés, falukerülés, kakaslövés, szüreti bál alkalmával az apácai fiatalok felveszik a népviseletet.

Híres a kopjafás temető

Gyülekező a kakasos háznál

Húshagyó keddet megelőző szombaton a fiúk elindulnak a faluba kakast szedni:

Adjanak egy kakast, hogy vakarjon garast.

Adjanak egy récét, hogy mondjon ábécét.

Adjanak egy tyúkot, hogy vakarjon murkot.

Adjanak egy ludat, hogy mutasson utat!

Öreganyó, van-e kakas eladó? Költsön bele a rigó!

A szereplők sorba állnak: elől a rezesbanda, utánuk az új konfirmandusok, majd a vitézek zárják a sort. A vitézek mellett a legények mennek és a cigánypap.

Zenére elindulnak a falu utcáin. A sereg a templom előtt megáll, egyházi énekeket énekelnek, az iskola előtt pedig a Kossuth-nótát dalolják el.

A falu határába, a Hegyparragára kiérve a kakasos táblát a földbe szúrják, a vitézek félkörben nyilas puskájukon ülnek. A legények a tábla köré állnak. Elkezdik a „veszekedést”, védik a kakast, majd ítéletet hoznak az árulóra, elbúcsúztatják, a végén a cigánypap elprédikálja. A prédikáció után következik a céllövés. Minden résztvevő háromszor próbálkozhat. Miután mindenki lőtt, visszamennek a kakasos házhoz, ahol ebéddel várják őket.

Összeállította a III., IV. és VIII. B osztály
László Zsuzsanna tanító néni segítségével.

A kakaslövés a török háborúk idejéből maradt fenn. A hagyomány azt tartja, hogy a török hadak egy éjszaka a várkastya alatt vonultak el. Nem sejtették, hogy a romladozó falak között a nép rejtőzik, de egy öreg néni kakasa felrepült a bástya tetejére, és elkukorékolta magát. A törökök berontottak, a védteleneket lemészárolták. Az életben maradt apácaiak elhatározták, hogy bosszúból minden évben kakast lönek. Kezdetben élő kakast húztak fel egy favillára, ma már táblára festett kakast lönek.

Zenés felvonulás

Ezután készülni kezdenek a játékra a kakasos háznál. A kakaslövők idejárnak hat hétig, megtanulják az énekeket, a játék szövegét, amely a veszekedésből, búcsúztatásból és prédikációból áll.

Húsvét első napján a vitézek gyülekeznek a kakasos háznál. Fehér ingbe, fekete nadrágba, mellénybe és csizmába öltöznek, fejükön zöld kalap, vállukon nyilas puska. A legények fehér inget, piros mellényt, fekete nadrágot és csizmát öltenek, fejükre árvalányhajas zöld kalapot tesznek, derekukra fakardot kötnek.

A táblára festett kakast a konfirmandusok viszik.

Bambi rokonsága.

– Milyen kedves, szelíd őzike!
– mondja mindenki meghatódva, amikor megpillantja a nagy, fekete szemű, kecses állatot.

Soha nagyobb tévedést! A valóságban az őzbak erősza-
kos, goromba fickó, igazi „botrányhős”, mindenkibe be-
leköt, s még a „nőkkal”, azaz a
sutákkal szemben sem lova-
gias. Hogy a szabad termé-
szetben nem kerül sor durva
tettlegességre, az csak annak
köszönhető, hogy ott a suta el-
tud előle menekülni, kisebb
kifutóban azonban az is elő-
fordult már, hogy sarokba
szorított párját felnyársalta.

Minden állat fél az ember-
től, vagy legalábbis igyekszik
kitérni az útjából. A cuclisüveggel fel-
nevelt őzgida azonban elveszti az emberrel szembeni természetes viszoly-
gását, s ha történetesen bak, felnőtt
korában veszélyessé válhat. Előfordult
már, hogy gombászó, málnászó asszo-
nyokat támadott meg, s a törszerű
agancs bizony veszedelmes fegyver, a
bak ereje pedig nem lebecsülendő.

Micimackó az erdőben.

A mesékben a „tányértalpú” medve
rendszerint dirmegő-dörmögő, jóin-
dulatú állat, a valóságban nem az!

Természetesen a tömzsi,
gömbölyű fejű, bumfordi, já-
tékos bocs nagyon kedves
látvány, de ne feledjük, hogy
ha felnőtt, veszélyes medve
lesz belőle!

– Nem baj, ha felnőtt, sza-
badon engedjük, hadd térjen
vissza az erdőbe – mondják
az udvarukban bocsot neve-
lők.

Soha nagyobb könnyel-
műséget! Az ilyen, az ember-
rel szembeni respektusát el-
vesztett medve válik csak
igazán veszélyessé az erdőt járók számára! A
Fogarasi-havasokon átvezető műútra kijárt „kol-

BITAY ÉVA

**PÁRDU-
C PÓRÁZON?**

dulni” két „kamaszkorú” medve,
amelyeket bocs korukban az er-
dészeti hivatal nevelt fel. Volt
olyan autós, aki megállt, kiszállt a
kocsiból, és édességgel akart
kedveskedni nekik, kockára téve
életét!

Az élő húsvéti nyuszi sorsa el-
szomorító. Az első napokban nem
győzik simogatni és kényeztetni, az
ünnepek azonban elmúlnak, a nyu-
szi megmarad, s gazdája nem tud-
ják, mihez kezdjenek vele, teher
lesz a nyakukon. Az állatkertben
átveszik a feleslegessé vált húsvéti
nyuszikat, de nem mindenki rohan-
hat az állatkertbe, hogy túladjon
rajta.

Vannak, akik örömeiket lelik

abban, ha meghökkenhetik
embertársaikat, ezért kígyót,
óriási madárpókot, sőt kro-
kodilt tartanak. A krokodil
azonban előbb-utóbb kinövi a
fürdőkádat, és veszélyes „la-
kótársá” válik. Az sem kelle-
mes, ha kiszabadul terráriu-
mából a kígyó, s a vendég
nem tudja, mikor ül rá a fotel-
ben, hogy a szőrös madár-
pókról már ne is beszéljek.

Egy szó mint száz: a vadál-
latoknak a vadonban a he-
lyük, vagy olyan állatkertben,
ahol természetes szükségle-
teiket maradéktalanul ki tudják elégí-
teni, s nem tehetnek kárt senkiben.

KISKÓPÉ

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki

**Mit gondolsz, miért nem
tanácsos majmot tartani a lakásban?**

Szeptemberi megfejtés: *Kutya a ku-
tyát nem bántja. A kutya ugat, a karaván
halad. Jó kutya nem ugat hiába. Amelyik
kutya ugat, az nem harap. Ne bízz ku-
tyára szalonját. A kutyaharapást sző-
rével gyógyítják. Ebcsonat beforr. Egyik
kutya, másik eb. Aki kutyával hál, bolhá-
san ébred. Jön még kutyára dér. Nyer-
tesek: Csiki Ottó, Csikszereda; Szántó Kincső,
Margitta és az oroszhegyi másodikosok.*

Könyvmoly

A könyv címe *Florentine*, szerzője *James Krüss*. Florentine nagyon szereti a galambokat. Talál is két sebesültet, akik nemsokára meggyógyulnak. Érdekes elolvasni ezt a regényt. Akárki olvashatja, még idős emberek is, mert jókedvre deríti őket!

Adorjáni Csenge, Kolozsvár

Kedvenc könyvem a Gergő, Böszörményi a szerző. Táltos, sámán, boszorkány, Mind ott van a világán. E hitvilág őseinké, A hunké s magyaroké. Érdekel a vallásuk, Olvasok hát utánuk.

Ne gondold, hogy pogány vagyok, Mivel táltosról olvasok! Ez a regény oly jó, De tanulásnak béklyó. Eddig három kötetes, Hosszú könyv, de érdekes. Mindhárom tulajdonom, De kettő áll csak polcomon. Kölcsönkérlek, olvasom, A könyvekkel társalgom.

Márton András, Marosvásárhely

A díszhalak, a színpompás madarak világa különösen izgalomba hozza a szép színek és formák magunkfajta kedvelőit. Ceruza- vagy vízfestékkel, színes papírral készíts magadnak – de nekem küldd el! – hal- vagy madárkompozíciót.

Mászat Művész

Horváth Zsolt, Árpád

Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

A NYÁRI NAPSÍ megfjtése: 2. old. 1-János, 2-Péter, 3-Pali, 4-Gyuri, 5-Misi, 6-Béla; 10. old. ...most már nincs. 11. old. zsiráf, fagy; 19. old.

Sitty; óriás, adtam, csacsi, tanci; 20. old. Elütötte az óra az éjfél; 22. old. kindermagos; 23. old. hóvirág, nárcisz, dália, tulipán; 28. old. Télen medve, nyáron pedagógus; melléütök; 30. old. rozmaring; mondta a macskám; 31. old. Hogyne, az idén ott nyaraltam; 32. old. utántöltést; 33. old. keksz, kakaó, bukta; szilva, málna, isler; körte, perec, torta; 34-35. old. Amikor a sertés is libabőrös; ...de tud ön egeret fogni?; 43. old. legelőre; 44. old. úrkutatás; 45. old. házmeester; 57. old. A rest kétszer fárad; Halkan dorgálj, hangosan dicsérj; 58. old. 4-8-6-5-7-1-3-2; cukorrépa; 59. old. 2-6-4-1-5-3; a 2-es; 67. old. Vidám vakációt kívánunk! **Nyertesek:** **Kandó Adrián**, Zeteváralja; **Mali Dénes**, **Bálint** és **Imre**, Vámfalu; **Kovács Ildikó Hajnalka**, Jankafalva; **Bak Eszter**, Szinerváralja; a marosvásárhelyi 14-es Iskola III. D osztálya. Gratulálunk!

Sárközi Henrietta, Kolozsvár

Szólj, szám!

Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

1. Kinek nagyobb a serege? Gyűjtsetek állatneveket, amelyeket j-vel illetve ly-nal írunk.

PAPAGÁJ – BAGOLY

2. Alakítsátok át a következő felszólító mondatokat beleszöve a zárójelbe tett kifejezést is:

Adjátok fel ezt a levelet. (kell)
Fel kell adnotok ezt a levelet.

Köszönd meg az ajándékot! (illik)

Vigyetek térképet! (fontos)
Ne bánts a fát! (nem szabad)
Ne rohanj! (nem érdemes)

3. Mit ebédelünk? Hány szóval tudjátok megnevezni a **krumplit**, a **babot**, a **kukoricát**?

Szeptemberi megfjtések: 1. *kutyahűség, kutyasors, kutyavilág, kutyanyelv (papírlap), a kutyafáját, kutyagumi, kutyagol, kutyául (ebül) megy a sora, ~ érzi magát, megkutyálja magát, kutyálkodik, irigy kutyá, kutyafuttában, kutyaszorító, eb-ugattát, kutyába se veszi, itt van a kutya elásva, köti az ebet a karóhoz, ebadta stb.;* 2. *kaláccsal, gallyal, darázzsal, parázzsal, ponttyal, ronggyal, dinnyével, ésszel; a -val rag v-je hasonul a szóvégi mássalhangzóhoz;* 3. *25 görögdinnyét.*
Nyertesek: a **küküllőkeményfalvi IV.**, a **brassói 8-as Iskola III. F;** a **nagyvárad** **Juhász Gyula Iskola III.** A osztálya.

Eddig 56 negyedik osztály nevezett be az országos KAV-ért vívott küzdelembe. Legyetek kitartóak!

Vágjátok ki, és ragasszátok nevetek mellé a gyűjtőlapra.

NOVEMBER

FRANTIŠEK NEPIL

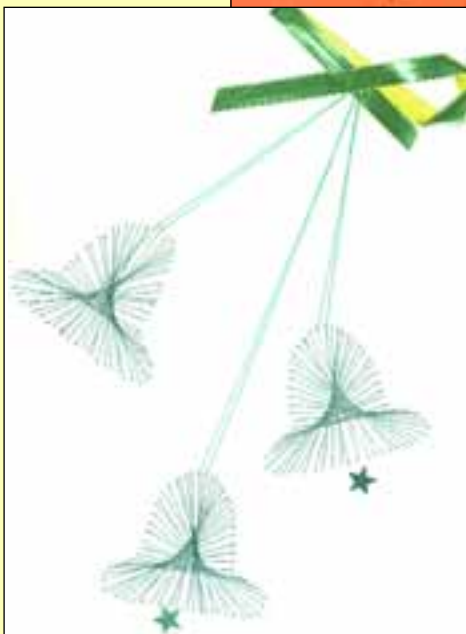
MESE A POSTA- GALAMBRÓL

BOJTÁR ENDRE átdolgozása

Volt egyszer egy falu, s talán mert Galambosnak hívták, fészkelte benne egy galamb. Persze nemcsak a galamb lakott ott. Élt a faluban cipész, halász, juhász, asztalos és csizmadia, sőt akadt egy révész is, aki a folyó túlsó partjára fuvarozgatta az embereket.

A galamb meg házról házra szállt, csúrtól csúrig, csúrte-csavarta, hogy jó, puha fészket rakhasson, hogy legyen egy fészkealja fiókája, s majd becézgeti őket, énekelget nekik, s főleg turbékolni tanítja őket. A galamboknak ugyanis tudniuk kell helyesen turbékolni. A galamb-nép szívének az ábécé legkedvesebb betűje az *u*. Nem azt mondják például, hogy Miskolc, hanem Muskolc, s úgy tanulják, hogy Ufrikában él a zsuráf, az uroszlán és az urrszarvú.

Ha nincs postagalambod, és nem akarsz kiabálós üdvözlőket küldeni, mint a galambosiak, hímezz kartonra lehetőleg mintákat, mint

Károly
Veronika
tanító néni
Csík-
menaságról
és
Farkas Mária
óvó néni
Havadtőről.

Galambos lakói épp a karácsonyt várták. Na persze, ki ne várná a karácsonyt! A galambosiaknak azonban mindig csalódnuk kellett. „Talán az idén kapunk karácsonyi üdvözlőt – gondolták. – Odatesszük a kredencre, s elmondhatjuk: Mégiscsak észébe jutottunk valakinek!”

De a galambosiaknak soha nem jött képeslapjuk. Se képeslap, se levél. Hogy is jöhetett volna, mikor Galamboson nem volt posta! Ha kedvük támadt meneszteni egy üdvözlőt, kiálltak a folyópartra, nekiveselkedtek, és teli torokból elüvöltötték magukat:

– Szép Karácsonyt kíván a Kovács família!

Persze nem ilyen simán ment a dolog. Képzeltétek, hogy nemcsak Kovácsék bízták a folyóra a levelezésüket, hanem a molnár, a juhász, a kovács, a halász, a révész s általában Galambos összes lakója, úgyhogy mindenki üvöltött, mintha nyúznák.

Mindennek a tetejébe, mihelyt elkezdett valaki kiabálni, a falu összes kutyája is rázendített: ugattak, morogtak, vinnyogtak, szűköltek, mintha a végítélet jött volna el:

„Kellemes – baf-baf-baf – karácsonyt – raf-raf-raf – és – haf-haf-haf – boldog – baf-baf-baf – új – hauuuu-hauuuu – esztendőt – avavaf-avavaf – kívánnak – auuu-auuu – Babosék – huf-huf-huf, haf-haf-haf!

Persze az efféle üdvözlőkre senki nem válaszolt, így a galambosiak tovább szomorkodtak.

Tavasszal megszületett négy kis galambfióka. Sok munka, fáradtság volt velük, etetni, óvni, elaltatni őket. Ha galambmama elbabusgatta az egyiket, forgolódni kezdett a másik, s felébresztette a harmadikat. „Csicsíja!” – parancsolt rájuk galambmama, de a kicsik rá se hederítettek. „Babuja!” – vezényelte, de azok nem csicsíjtak, nem babujtak, amíg el nem turbékolt nekik egy altatódalt. Amikor végre elaludtak, mint a tej, a kéményseprő tölcserő formált a kezéből, és elordította magát, de úgy, hogy belerengtek az ablaktáblák:

– Kellemes ünnepeket kívánnak Túrósék!

Erre a falu összes kutyája elkezdett vonyítani, de úgy, hogy a folyó réműletében visszafelé akart folyni.

– Csund! – ripakodott rájuk a galamb. – Csund, fulzavarjátok a fiúkáimat, turengette!

Ilyen az ősz Homoródalmáson:

Elrepült a falevél tőlünk nagyon messze,
Senki se tudja, hogy hová, még te se.
Senki se tudja, hogy hová lett
A mi drága nyarunk,
Talán elment Afrikába tőlünk?

Lurcza Boglárka

Sárgul már a falevél,
költözik a gólya.
Itt van az ősz, itt van újra,
és mi megyünk iskolába.

Hull a fáról a falevél,
hull le a földre.
Ott marad a földön,
a hó alatt, télen.

Szabó Zsolt

Várja a rigó,
érjen a dió.
ha megéri,
mind elteszi,
aztán télen
mind megeszi.

Lurcza Gyula

**Szász Emőd,
Marosvásárhely**
Megjött már az ősz,
lovon jön a csósz.
Elmegy a fecske
meg a gólya,
gyere, pajtás,
pattanjunk lóra!

Rigó Mátyás

Elment már a fecske és a gólya,
visszatér az ősz a mi kis falunkba.
Visszatért az ősz, vissza biza,
meghozta a hideget mostanra.

Béla Izabella

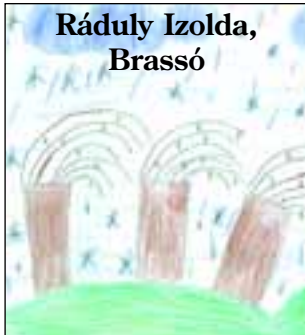

**Suteu Erika,
Szászrégen**

Itt az ősz, a nyáridőnek vége.
Tárt kézzel vár az iskola s környéke.
Melegebben kell öltözködni,
S a táskát a hátunkra venni.

**Heidenhoffer Erhard,
Érmihályfalva**

**Ráduly Izolda,
Brassó**

Úgy szeretnék esőben állni,
Hosszú hajamon
folyjanak a cseppek.
Az áldást hozzák a cseppek,
Az áldást, mely nagyon hiányzott.

A nyári eső langyos,
Élvezet állni benne,
Most ősz van és hideg,
Az eső oly veszélyes, rideg.

Éjszaka van, nem süt a hold,
Csak az eső esik csendesen.
Lassan, alig hallhatóan,
És engem álomba ringat.

**Szabó Brigitta,
Küküllőkirályfalva**

**▲ Imre Bianka,
Szatmárnémeti**

Száll, száll az ökörnyal,
Messze-messze száll,
Fönn akad egy faágon,
A fele meg-megáll,
A többi tovább száll.

**György Csaba Sándor,
Szamosardó**

**Cranganuş Claudia,
Szentegyháza**

**Szász Emőd,
Marosvásárhely**

Ősszel kis falum kihaltak tűnik,
Szürke házak között, sáros utcákon
Öreg bácsik mennek-jönnek,
Egy-egy szekér sietve elrobog,
Néha egy kisgyerek iskolába csoszog.
Viszont vakációban a falu fölnevet,
Elvándorolt gyerekek hazatérnek,
És a falu nyomasztó csendjét
Megelevenítik a hancúrozó gyerekek.

Kálmán Evelyn, Magyarkirályfalva

Madarak százai röpködnek el,
Rovarok ezrei bujdosnak el.
Minden állat nyugvóhelyet keres,
S megkezdzi álmát, amit szeret.
Szívüket nyugalom tölti el,
Szemüket az őszi álom hajtja le.

Bíró Tünde, Szováta

Sebe Andrea,
Kolozsvár

Antal Zsuzsa, Györgyfalva

Ha én varázsló lennék,
Varázsolnék száz paripát,
csengős csikót s arany libát,
és aranykendőt vennék.

A szegényeknek zaftos libát,
Játékokat és málnás lepényt,
A gazdagoknak száraz kenyért
És főtt pityókat.

Márton Tibor, Szentegyháza

Elmegy a gólya, a daru, a fecske,
Üresen marad a fészek,
Amelyben eddig fiókák éltek.
Ilyen a madár élete.

András Szende, Lövete

Anton Mihaela, Ditró

Szomorúak a levelek, sajnálják a meleget.
Szomorú a fűzfa is, mindjárt lekopaszodik.
Csendesedik a természet, aludni készülődik.

Tóth Tünde Krisztina, Kaplony

**Völcsöki olvasóink
őszi versei:**

Megsárgult a falevél,
Itt van az ősz, újra él.
Sárguló levelekkel
Festi be szép táját,
Gyönyörű faágát.

A madarak költöznek,
Világ-útra mennek,
Síró könnyel mennek,
Jövőre visszajönnek.

Kiss Renáta

Itt van az ősz, itt van már,
Sárga lett az egész táj.
A madarak elmentek,
Már nem csiripelgetnek.
Visszajönnek tavasszal,
Vidám ének, zeng a dal.

Vári Júlia

Elhervadt
A vadvirág,
Ezután
A hideg ráz.
Krezántocska,
Utánad
Elindul
A búbánat!

Imre Iván

**Balácsi Arabella,
Szatmárnémeti**

**Deák Bernadette,
Szilágysomlyó**

Ősszel vannak gyümölcsök,
Alma, körte, szőlő,
Lehullnak a levelek,
Ősszel van a szüret.

Nagy Andrea Izabella

Leültem a rétre és néztem,
Hogy mennek a madarak.
Elgondoltam, milyen szép volt,
Mikor az ablakom alatt
Ültek, és csicseregtek.

Németi Henrietta

**Sipos Henrietta,
Nagykároly**

**E lapszám
támogatói:**

Címlap: Kolozsvári Annabella, Zsibó; Gáll Zoltán, Madaras Kinga, Gyergyószentmiklós; Laczkó Noémi, Gyergyóalfalu; Bakó Szilárd, Marosvásárhely; Boga Johanna, Kolozsvár; Magyar Melinda, Nagyvárad; Hátlap: BAK SÁRA

NAPSUGAR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGAR Kft. Szerkesztők: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő. Arculatterv: KÖNCZEY ELEMÉR. A szerkesztőség postacíme: 401050 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137. Telefon/fax: 0264/541323. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro; **A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont RO14RNCB2200000005690001 B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGAR – EDITURA SRL. CUI: 210622** Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában.

ISSN 1221-7751

Ára 1,5 lej

NAPSUGÁR

ADVENTI NAPTÁR

